

**План заходів
спрямованих на запобігання та протидію булінгу
у 2020-2021 н.р.**

1. Ознайомлення всіх учасників освітнього процесу з:
  - поняттям булінгу;
  - соціально-психологічними передумовами його виникнення;
  - причинами прояву насильства;
  - видами булінгу;
  - учасниками булінгу.
2. Організація превентивної роботи в школі щодо запобігання булінгу:
  - регулярне анонімне опитування здобувачів освіти про поширення випадків насильства;
  - обговорення проблеми булінгу в групах, класах, на батьківських зборах;
  - посилення нагляду вчителів за здобувачами освіти на перервах і на території школи;
  - навчання педколективу стратегіям профілактики цькування і втручання при виникненні насильства серед учнів;
  - співпраця в цьому напрямку зі спеціалістами Центру соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, службою у справах дітей і громадськими організаціями.
3. Прийоми роботи із зупинення булінгу у навчальному закладі:
  - організація ефективної роботи класних керівників щодо запобігання булінгу;
  - здійснення заходів, спрямованих безпосередньо проти булінгу за участю психологічної служби.
4. Психологічна, педагогічна робота з:
  - жертвами булінгу;
  - булерами;
  - спостерігачами булінгу.

План

Профілактика булінгу:

1. Ознайомлення з особливостями поширення масових негативних явищ серед учнів загальноосвітніх шкіл та загальноприйнятими у світі поняттями «булінг», «цькування» з огляду на розуміння проблеми насильства над дітьми та його видами (висвітлення матеріалів на педагогічних радах, засіданнях методоб'єднань класних керівників, батьківських зустрічах).
2. Просвітницька робота серед дітей та учнівської молоді щодо попередження насильства з використанням основних форм просвітницької роботи, а саме: лекційної роботи, міні-лекцій, круглих столів, бесід, диспутів, годин відкритих думок, усних журналів, кінолекторіїв, організації конкурсів.
3. Формування правосвідомості і правової поведінки учнів, відповідальності за своє життя, розвиток активності, самостійності, творчості учнів, створення умов для самореалізації особистості школярів.
4. Формування у педагогів та батьків навичок ідентифікації насильства як у своїй поведінці, так і в поведінці дітей з метою формування умінь виокремлювати існуючу проблему.
5. Створення у шкільному середовищі умов недопущення булінгу та відповідного середовища в освітній установі для профілактики та боротьби з негативними соціально-педагогічними наслідками цього явища.
6. Зміцнення захисних сил особистості та організму в протистоянні цькуванню як для умовно здорових дітей та підлітків, так і для тих, які вже мають соматичну або психічну патологію.
7. Проведення бесід з підлітками з метою профілактики булінгу та щодо подолання різноманітних форм агресивної поведінки серед підлітків.
8. Визначення переліку організацій, установ, що допоможуть у розв'язанні даної проблеми.
9. Проведення конкурсів соціальної реклами та інформаційних буклетів з проблем профілактики негативних тенденцій у молодіжному середовищі.
10. Розробка пам'ятки для учнів «Скажімо насильству Ні».
11. Затвердження плану «Профілактика булінгу серед підлітків. Поради батькам та вчителям».
12. Проведення соціально-педагогічних тренінгів, відеолекторіїв.
13. Налагодження співпраці з центром соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, службами у справах дітей.

Наступні заходи з попередження проявів булінгу, які мають систематичний характер:

- Круглий стіл із застосуванням медіа-презентації з вчителями школи на тему: «Психолого-педагогічна робота з подолання булінгу».

- Виступ психолога на засіданні членів батьківських комітетів класів, батьківській конференції, батьківських конференціях на тему «Булінг: причини, наслідки, методи профілактики та подолання негативного явища».
- Анкетування учнів з метою виявлення проявів насильства.
- Семінар з елементами тренінгу для учнів 6-10 класів «Профілактика булінгу» з метою формування в учнів громадянської відповідальності за наслідки асоціального способу життя.
- Бесіди класних керівників з учнями на тему: «Я – повноцінна особистість держави», «Життя без агресії», «Дізнайся про свої права та обов'язки» з метою формування прагнення підлітків до ведення здорового способу життя; обізнаності учнів у негативізмі булінгу та його наслідків, попередження насильницької поведінки учнів.
- Тренінги з учнями на тему на вибір: «Як я вмію стримувати негативні емоції. Профілактика проявів агресії», «Умій сказати Ні», «Ми проти насильства у школі», «Формування навичок комунікації», «Формування відповідальності щодо власної поведінки», «Ми – проти агресії».
- Проведення зустрічей, круглих столів, диспутів, годин відкритих думок, конференцій для неповнолітніх з спеціалістами правоохоронних та кримінальних відділів поліції, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій на тему «Ми - за життя без насильства», «Права та обов'язки школярів» тощо.
- Створення інформаційних куточків для учнів із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.
- Створення на базі школи алгоритму реагування на випадки насильства серед дітей: чіткий алгоритм можливих дій, відповідальності та компетенції вчителя, представників адміністрації, психолога і соціального педагога; встановлення їх ролі та обсягу обов'язків у цьому алгоритмі.
- Бесіди з батьками учнів щодо профілактики булінгу та правил спілкування з дітьми, що потерпають від цькування.
- Виготовлення та розповсюдження учнями профілактичних буклетів «STOP булінг!».
- Розробка та використання в роботі соціально-психологічної служби школи «Пам'ятки школяру».

**План
заходів щодо профілактики булінгу
у 2020-2021 навчальному році**

№ п/п	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
<i>Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу</i>				
1	Підготовка наказу «Про створення комісії з протидії булінгу в школі».		Вересень	Носач І.Я.
2	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): - педагогічний персонал; - допоміжний персонал; - технічний персонал.		Вересень	Носач І.Я., Мироненко Н.О., Самишкіна О.В.
<i>Діагностичний етап</i>				
1	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: – спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; – опитування (анкетування) учасників освітнього процесу;	Усі категорії учасників освітнього процесу	Протягом року	психолог школи Самишкіна О.В.

	<ul style="list-style-type: none"> – психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; – соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах; – визначення рівня тривожності та депресії учнів. 			
<i>Інформаційно-профілактичні заходи</i>				
1	Обговорення питання протидії булінгу на батьківських конференціях, круглих столах.	Батьки	Протягом року (за потреби)	Адміністрація, класні керівники
2	Психолого-педагогічний семінар «Булінг у школі: причини, наслідки, допомога».	Педагогічні працівники	Протягом року	Самишкіна О.В.
3	Засідання методичного об'єднання класних керівників. Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маски булінгу».	Класні керівники	Лютий	Носач І.Я.

4	Складання порад «Як допомогти дітям упоратися з булінгом».	1–11	Протягом року	психолог школи Самишкіна О.В.
5	Розробка порад педагогічним працівникам щодо реагування в ситуаціях булінгу «Що може зробити вчитель»	Педагогічний колектив	Протягом року	Носач І.Я.
6	Ознайомлення з особливостями поширення масових негативних явищ серед учнів загальноосвітніх шкіл та загальноприйнятими у світі поняттями «булінг», «цькування» з огляду на розуміння проблеми насильства над дітьми та його видами.	Нарада при директорі	січень	Носач І.Я.
<i>Робота з колективом здобувачів освіти</i>				
1	Обговорення та прийняття правил поведінки в групах/класах, оформлення правил у вигляді наочного стенду.	1-11	Вересень	Класні керівники, лідери класів (5-11 класи)
2	Виявлення випадків булінгу в школі та реагування на них. «Скринька довіри»		Протягом року	Педагог-організатор Мироненко Н.О.

3	Консультативна робота з питань булінгу		Протягом року	Самишкіна О.В.
4	Оприлюднення телефонів довіри на сайті закладу освіти.		Постійно	Носач І.Я.
5	Моніторинг безпеки та комфортності освітнього середовища.		Постійно	Адміністрація, класоводи, класні керівники
6	Проведення тижня толерантності (за окремим планом).	1-11	11.11-15.11	Делікатна Н.М.
7	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків.	1-4	Протягом року	Класні керівники
8	Створення морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять.	1-11	Протягом року	Класні керівники
9	Перегляд кінострічок відповідної спрямованості.	5-11	Протягом року	Учителі інформатики, класні керівники
10	Засідання дискусійного клубу старшокласників «Як довіряти й бути вдячним».	9-11	Січень	Мироненко Н.О.

11	Відпрацювання теми особистої гідності в ході вивчення літературних творів, на уроках історії.	1-11	Протягом року	Учителі літератури, історії
12	Проведення заходів в рамках Всеукраїнського тижня з протидії булінгу та Всеукраїнського тижня права «Стоп булінг!».	1-11	Вересень, Грудень	Класні керівники, учитель громадянської освіти
13	Проведення уроків відвертого спілкування: - «Змінюй в собі негативне ставлення до інших».	1-4	Протягом року	Стельмащук С.А., класні керівники
14	– «Допоможи собі, рятуючи інших».	5-7	Протягом року	Класні керівники
15	- «Стережись! Бо, що посієш то й пожнеш», «Про стосунки в учнівському середовищі».	8-11	Протягом року	Класні керівники
16	Демонстрація ряду відеороликів щодо даного питання: «Булінг. Шкільне цькування», «Обережно, булінг», «Викресли булінг» та подальше обговорення відеосюжетів.	1-11	Протягом року	Класні керівники
17	Інформаційна година «Вся правда про булінг»	1-11	Протягом року	Класні керівники

18	Година спілкування «Вчимося жити добрими людьми»	1-5	Протягом року	Класні керівники
19	Тренінгове заняття «Профілактика булінгу в учнівському середовищі».	5-11	Протягом року	Класні керівники, Самишкіна О.В.
20	Поради «Як допомогти дітям упоратися з булінгом».	1-11	Протягом року	Класні керівники, Самишкіна О.В.
21	Година спілкування «Кібербулінг та засоби його подолання».	7-11	Протягом року	Вчителі інформатики
22	Корисні правила-поради для профілактики і подолання кібербулінгу.	7-11	Протягом року	Вчителі інформатики
23	Міні-тренінг «Як навчити дітей безпечної поведінки в Інтернеті».	2-4	Протягом року	Вчителі інформатики
24	Бесіда –тренінг «Віртуальний терор: тролінг і кібербулінг».	6-8		Шаля К.
25	Участь у Всеукраїнському проєкті «Global Dignity»	1-11		Класні керівники, Носач І.Я.
26	Виготовлення плакатів «Stop Булінг!».	7-11		Учнівське самоврядування
27	Інформаційні виставки у бібліотеці та у класних кімнатах	5-11		Ковтунович К.

	«Міфи і реальність про булінг».			
31	Майстер-клас «Павутинка дружби».	1-4		Класоводи початкової школи Онопко Ю.О.
<i>Робота з батьками</i>				
1	Батьківська конференція «Ненасильницьке спілкування – ключ до взаєморозуміння» Поради	Батьки 1-11 кл. (онлайн)	Протягом року	Самишкіна О.В.
2	Поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини «Як допомогти дітям упоратися з булінгом».	Батьки 1-11 кл.	Протягом року	Самишкіна О.В.
3	Круглий стіл для батьків «Поговоримо про булінг та кібербулінг».	Батьки 1-11 кл.	Протягом року	Психолог школи Самишкіна О.В.

Директор школи

Наталія МАКСИМОВА